

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι.

Γιατί η Ελλάδα έχει τόσα πολλά τροχαία ατυχήματα;

Θα πρέπει να μπούμε σε σκέψεις για το πόσο υπεύθυνοι οδηγοί είμαστε. Η Ελλάδα δυστυχώς έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά **τροχαίων ατυχημάτων** μέσα στην Ευρώπη και πρέπει να το αλλάξει. Όμως γιατί συμβαίνει αυτό;

1. Ανευθυνότητα

Η έρευνα της IPSOS που έγινε σε 12.000 Ευρωπαίους οδηγούς έδειξε πως οι Έλληνες είναι οι δεύτεροι λιγότερο υπεύθυνοι οδηγοί. Η πλειοψηφία των οδηγών βρίζει (73%), σχεδόν το 1/3 παραδέχεται πως έχει οδηγήσει αφού έχει καταναλώσει αλκοόλ (28%), ενώ οι μισοί οδηγούν χωρίς ζώνη (48%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, αυτή η «κουλτούρα της ανευθυνότητας» οδήγησε στο θάνατο 730 ανθρώπων για το 2017, με βασικότερη αιτία την κακή οδηγική συμπεριφορά, δηλαδή μέθη, χρήση κινητού και λοιπά. Παραδόξως υπήρχε βελτίωση το 2017 καθώς πίσω στο 2016 οι θάνατοι ήταν 805.

2. Ταυτότητα των ατυχημάτων

Όμως πέρα από τους θανάτους, υπάρχουν και αρκετοί τραυματισμοί. Το 2017 είχαμε 704 σοβαρούς τραυματισμούς και 12.070 ελαφρείς.

Ανάμεσα στα αίτια των 679 **θανάσιμων ατυχημάτων** του 2017, τα περισσότερα (314) σχετίζονταν με την κακή οδηγική συμπεριφορά, ενώ υψηλό ποσοστό είχε η υπερβολική ταχύτητα (84 περιπτώσεις), αλλά και η συσχέτιση των πεζών (80).

Οι περισσότεροι θάνατοι προήλθαν από σύγκρουση (262) και εκτροπές (230) ενώ τα περισσότερα **ατυχήματα** (426) έγιναν μέσα σε κατοικημένες περιοχές και μεταξύ 24:00 και 7:00 όπου οι οδηγοί είναι πιο χαλαροί και έχουν διασκεδάσει.

3. Ποιος κινδυνεύει;

Δυστυχώς όλοι κινδυνεύουν καθώς δεν υπάρχει κριτήριο για το ποιος μπορεί να εμπλακεί σε ένα **τροχαίο**. Ακόμα και αν κάποιος οδηγεί προσεκτικά, είναι εξαιρετικά πιθανό να αντιμετωπίσει μια ανάλογη κατάσταση, αν σκεφτούμε πως η αστυνομία κατέγραψε 439.265 παραβιάσεις μέσα στο 2017. Φυσικά το να οδηγούμε προσεκτικά και συγκεντρωμένοι μειώνει τον κίνδυνο εμπλοκής μας.

4. Τι μπορεί να γίνει;

Σίγουρα η Πολιτεία με τη θέσπιση σκληρότερων ποινών μπορεί να μειώσει τον αριθμό των παραβιάσεων, όμως αυτό δεν αρκεί. Το βασικότερο είναι εμείς οι ίδιοι να καταλάβουμε πως η σωστή και προσεκτική οδήγηση δεν γίνεται για να αποφύγουμε τις χρηματικές ποινές, αλλά για να προστατέψουμε τη ζωής μας και τους γύρω μας. Όσες κυρώσεις και αν υπάρξουν δεν θα έρθει αλλαγή άμα δεν αλλάξουμε στάση όταν κρατάμε το τιμόνι.

<https://www.asfaleiaautokinitou.gr/troxaia-atiximata-ellada/>

ΚΕΙΜΕΝΟ II.

Στατιστικά στοιχεία για το 2017

http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=74456&Itemid=86&lang=

ΚΕΙΜΕΝΟ ΙΙΙ.

Μαρία Κέντρου – Αγαθοπούλου, Ο μοτοσικλετιστής

Το Ποιημα Ανηκει στη συλλογή Θαλασσινό ημερολόγιο (1981).

Τι ν' απόγινε άραγε
εκείνος ο θορυβοποιός
της νύχτας
Καβάλα στο μηχανικό του ζώο
να κραδαίνει την άσφαλτο
Χωρίς φρένο
Να παίζει ώρα ύπνου
με τις φρένες μας
εδώ μέσα
στο σακατεμένο κρανίο

Προχτές το μεσονύχτι
που κοίταζα απ' το παράθυρό μου
το νέο φεγγάρι
άκουσα θόρυβο παράξενο
να 'ρχεται από ψηλά
και μου φάνηκε πως τον είδα
ένας άγγελος πάνω στη μοτοσικλέτα
να διασχίζει τους δρόμους τ' ουρανού
κι απ' το σπασμένο καθρεφτάκι του
να με κοιτάζει περίλυπος

Βγάλε μου σε παρακαλώ
μια ωραία φωτογραφία
να τη στείλω στο κορίτσι μου
έτσι απάνω στη μοτοσικλέτα μου
με το ένα χέρι στο χειρόφρενο
το άλλο να σιάζει τα σγουρά μαλλιά μου
Θέλω να φαίνεται καλά
το καινούριο μου πέτσινο
το σιδερένιο κράνος
Να διακρίνεται προπάντων
ο ίλιγγος στο πρόσωπό μου
κι εκείνο του θανάτου
το αναπόφευκτο

ΘΕΜΑ Α

Να αποδώσετε συνοπτικά τα αίτια του φαινομένου που πραγματεύεται το κείμενο Ι. (περίπου 50 λέξεις). (Μονάδες 20)

Το κείμενο πραγματεύεται το ζήτημα των τροχαίων ατυχημάτων, καθώς η Ελλάδα συγκεντρώνει υψηλά ποσοστά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα αίτια του φαινομένου εντοπίζονται στην ανεύθυνη οδήγηση που οδηγεί σε πλήθος παραβιάσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας με αποτέλεσμα συγκρούσεις και εκτροπές οχημάτων ενίοτε θανατηφόρες.

ΘΕΜΑ Β1

Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις λαμβάνοντας υπόψη σας τις πληροφορίες του κειμένου Ι. (Μονάδες 10)

1. Στο κείμενο αναλύονται μόνο τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων, ενώ αναφέρονται και αποτελέσματα.
2. Η κακή οδηγική συμπεριφορά οφείλεται στην κατανάλωση αλκοόλ.
3. Οι πεζοί δεν έχουν προκαλέσει ατυχήματα τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο.
4. Από τα τροχαία απειλούνται κυρίως όσοι επιβαίνουν σε οχήματα.
5. Για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των τροχαίων απαιτείται αυστηρότερη νομοθεσία.

1.Λ., 2.Σ., 3.Λ., 4.Λ., 5.Σ.

ΘΕΜΑ Β2α

Τι επιδιώκεται με τη χρήση στατιστικών στοιχείων στο Κείμενο 1. (Μονάδες 5)

Στο κείμενο 1 γίνεται χρήση στατιστικών στοιχείων προκειμένου να γίνει επίκληση στη λογική των αναγνώστων και να ενισχυθεί η θέση ότι η ανευθυνότητα αποτελεί βασική αιτία των τροχαίων ατυχημάτων «Η έρευνα της IPSOS... και λοιπά...». Στη συνέχεια, τα στοιχεία «Όμως πέρα από τους θανάτους... ελαφρείς» πληροφορούν για τις συνέπειες των τροχαίων, τα στοιχεία «Οι περισσότεροι θάνατοι προήλθαν από σύγκρουση (262) και εκτροπές (230)» πληροφορούν για τον τρόπο πρόκλησης του εκάστοτε ατυχήματος, ενώ τα στοιχεία «ενώ τα περισσότερα ατυχήματα (426)... διασκέδασει» πληροφορούν για τον τόπο που λαμβάνουν χώρα τα ατυχήματα και υπαινίσσονται την μέθη που συνοδεύει τη διασκέδαση ως αιτία. Τα στοιχεία «Παραδόξως υπήρχε βελτίωση το 2017 καθώς πίσω στο 2016 οι θάνατοι ήταν 805.» δίνουν πληροφορίες για μικρή βελτίωση από το 2016 έως το 2017 σχετικά με το εν λόγω πρόβλημα, παρόλο που τα στοιχεία «πως η αστυνομία κατέγραψε 439.265 παραβιάσεις μέσα στο 2017» φανερώνουν το μέγεθος των παραβιάσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Μέσω των στατιστικών στοιχείων που παρατίθενται, ισχυροποιείται η αξιοπιστία των λεγομένων καθώς ως τεκμήρια διαθέτουν μεγάλη αποδεικτική ισχύ.

ΘΕΜΑ Β2β

Ποια είναι η επικοινωνιακή λειτουργία του ερωτήματος στην 1^η παράγραφο του Κειμένου 1 «Όμως γιατί συμβαίνει αυτό;» και πως συμβάλλει στην οργάνωση του κειμένου; (μονάδες 5).

Η ερώτηση «Όμως γιατί συμβαίνει αυτό;» στην πρώτη παράγραφο του κειμένου 1 χρησιμοποιείται για να χαρίσει ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα στο κείμενο. Παράλληλα, προβληματίζει τον αναγνώστη, τον ευαισθητοποιεί και τον αφυπνίζει ως προς το πρόβλημα των τροχαίων ατυχημάτων. Ως προς την οργάνωση του κειμένου συμβάλλει στη συνοχή, εφόσον διευκολύνει τη μετάβαση από τον πρόλογο στο κύριο θέμα όπου θα αναλυθούν τα αίτια του φαινομένου, θα δοθεί η απάντηση, δηλαδή, στο «γιατί».

ΘΕΜΑ Β3

Ποιο είναι το κοινό θέμα του κειμένου Ι και του κειμένου ΙΙ (διαγράμματος με τα στατιστικά στοιχεία); Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 100-150 λέξεων. (Μονάδες 15)

Κοινός παρονομαστής του κειμένου Ι και των διαγράμματος με τα στατιστικά στοιχεία αποτελεί το κοινό τους θέμα, δηλαδή τα αίτια των τροχαίων ατυχημάτων στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το κείμενο Ι την ευθύνη για τα τροχαία φέρουν οι ίδιοι οι οδηγοί με την ανεύθυνη στάση τους στο δρόμο παραβιάζοντας αρκετούς κανόνες του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, αλλά και οι πεζοί. Τέτοιες παραβιάσεις είναι η οδήγηση μετά από κατανάλωση αλκοόλ, η οδήγηση χωρίς τη ζώνη ασφαλείας, η χρήση του κινητού τηλεφώνου, η υπερβολική ταχύτητα με αποτέλεσμα συγκρούσεις και εκτροπές. Στο κείμενο ΙΙ οι αιτίες εντοπίζονται σε διάφορες παραβιάσεις, σε άλλους παράγοντες που δεν κατονομάζονται, ενώ μεγάλη ευθύνη φέρουν και οι πεζοί. Οι παραβιάσεις που σημειώνονται είναι η παραβίαση του κόκκινου σηματοδότη, το αντικανονικό προσπέρασμα, η παραβίαση προτεραιότητας, η απόσπαση προσοχής, η κίνηση στο αντίθετο ρεύμα και η υπερβολική ταχύτητα.

ΘΕΜΑ Γ

Λαμβάνοντας υπόψη σας 3 τουλάχιστον κειμενικούς δείκτες να εντοπίσετε την στάση του ποιητικού υποκειμένου απέναντι στον «μοτοσικλετιστή». Ποια συναισθήματα σας προκαλεί η ανάγωση του ποιήματος; . Το κείμενό σας να έχει έκταση 150-200 λέξεις (Μονάδες 15)

Στο ποίημα «Ο μοτοσικλετιστής» της Μαρίας Κέντρου – Αγαθοπούλου, από τη συλλογή «Θαλασσινό ημερολόγιο» (1981), το ποιητικό υποκείμενο φαίνεται να προβληματίζεται για την τύχη ενός μοτοσικλετιστή, όπως εύστοχα φανερώνει το ερώτημα «Τι ν' απόγινε άραγε» στην πρώτη στροφή του ποιήματος. Ο χαρακτηρισμός του μοτοσικλετιστή εκ μέρους του ποιητικού υποκειμένου ως «θορυβοποιού» και η μεταφορά «Να παίζει ώρα ύπνου με τις φρένες μας» φανερώνουν την ενόχλησή του, αφού νιώθει πως διαταράσσεται η ησυχία και του ίδιου του ποιητικού υποκειμένου και των υπολοίπων ανθρώπων που κοιμούνται, όπως αντιλαμβανόμαστε από τη χρήση α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου. Βέβαια, στην δεύτερη στροφή, παρατηρούμε πως η διάθεση του ποιητικού υποκειμένου αλλάζει, καθώς ο μοτοσικλετιστής παρουσιάζεται όχι ως ένας ενοχλητικός νεαρός αλλά ως άγγελος πάνω στη μοτοσικλέτα του που διασχίζει τους δρόμους του ουρανού, όπως δηλώνεται από τη μεταφορά «ένας άγγελος πάνω στη μοτοσικλέτα να διασχίζει τους δρόμους τ' ουρανού».

Το δοθέν ποίημα μου προκαλεί θλίψη και ανησυχία. Θλίψη για την τραγικότητα του μοτοσικλετιστή, που φαίνεται παγιδευμένος ανάμεσα στη λαχτάρα για ελευθερία και στον κίνδυνο του θανάτου. Ανησυχία για το πόσο εύθραυστη είναι η ανθρώπινη ύπαρξη και για τα όρια που συχνά ξεπερνάμε χωρίς να σκεφτόμαστε τις συνέπειες.

ΘΕΜΑ Δ

Το σχολείο σας οργανώνει μια ημερίδα για την ευαισθητοποίηση των νέων απέναντι στα τροχαία ατυχήματα. Ως βασικός εισηγητής αναλαμβάνετε να εκφωνήσετε μια ομιλία στην οποία θα αναφερθείτε στα αίτια του φαινομένου και στους τρόπους αντιμετώπισής του. Μπορείτε να πάρετε ιδέες από το κείμενο αναφοράς. Το κείμενό σας να έχει έκταση 350-450 λέξεις. (μονάδες 30)

Αγαπητοί συμμαθητές, καθηγητές και φίλοι,

Σας ευχαριστώ που είστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε ένα ζήτημα που μας αφορά όλους: τα τροχαία ατυχήματα. Τα στατιστικά στοιχεία για τη χώρα μας είναι απογοητευτικά. Η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις χώρες της Ευρώπης με τα υψηλότερα ποσοστά τροχαίων ατυχημάτων. Χιλιάδες άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο ή τραυματίζονται σοβαρά, και αν δεν αλλάξουμε τη συμπεριφορά μας στον δρόμο, το πρόβλημα θα συνεχιστεί.

Ας δούμε αρχικά τα αίτια αυτής της θλιβερής πραγματικότητας. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα είναι η ανευθυνότητα των οδηγών. Σύμφωνα με έρευνες, πολλοί οδηγοί παραβιάζουν βασικούς κανόνες οδικής κυκλοφορίας: δεν φορούν ζώνη ασφαλείας, μιλούν στο κινητό, οδηγούν με υπερβολική ταχύτητα ή ακόμα και

υπό την επήρεια αλκοόλ. Αυτές οι συμπεριφορές οδηγούν σε μοιραία λάθη που μπορεί να κοστίσουν ζωές. Ένα ακόμα αίτιο είναι η έλλειψη οδικής παιδείας. Στη χώρα μας, συχνά λείπει η σωστή εκπαίδευση σχετικά με την ασφαλή κυκλοφορία στους δρόμους. Πολλοί δεν αντιλαμβάνονται ότι η οδήγηση είναι μια πράξη ευθύνης που επηρεάζει όχι μόνο τον οδηγό αλλά και τους πεζούς, τους ποδηλάτες και όλους όσους βρίσκονται στον δρόμο. Ένα ακόμη ζήτημα που επιβαρύνει την κατάσταση είναι η *κακή κατάσταση του οδικού δικτύου* και η ανεπάρκεια στην αστυνόμευση. Ωστόσο, όσο και αν βελτιωθούν οι υποδομές ή αυστηροποιηθούν οι νόμοι, το πρόβλημα δεν θα λυθεί αν δεν αλλάξουμε νοοτροπία.

Τι μπορούμε, λοιπόν, να κάνουμε για να μειώσουμε τα τροχαία ατυχήματα;

Η λύση ξεκινά από εμάς τους ίδιους. Πρέπει να τηρούμε απαρέγκλιτα τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Αυτό σημαίνει να φοράμε πάντα ζώνη ασφαλείας, να αποφεύγουμε την υπερβολική ταχύτητα και να μην οδηγούμε ποτέ όταν έχουμε καταναλώσει αλκοόλ. Εξίσου σημαντικό είναι να αποφεύγουμε κάθε απόσπαση της προσοχής, όπως η χρήση του κινητού τηλεφώνου. Η εκπαίδευση, επίσης, έχει καθοριστική σημασία. Η οδική αγωγή πρέπει να αποτελεί βασικό μάθημα στα σχολεία, ώστε οι νέοι να κατανοούν από νωρίς τη σημασία της υπεύθυνης οδήγησης. Ταυτόχρονα, η Πολιτεία μπορεί να συμβάλει αυστηροποιώντας τους ελέγχους και επιβάλλοντας αυστηρότερες ποινές σε όσους παραβιάζουν τους κανόνες.

Κλείνοντας, σας καλώ όλους να σκεφτείτε πόσο σημαντικό είναι να αλλάξουμε τη στάση μας όταν πιάνουμε το τιμόνι. Ας γίνουμε το παράδειγμα που θέλουμε να δούμε στους δρόμους μας. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να μειώσουμε τα τροχαία ατυχήματα και να κάνουμε τους δρόμους μας πιο ασφαλείς για όλους.

Σας ευχαριστώ.